

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.621/2011/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Harsányi és Baltay Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Baltay Levente ügyvéd, cím) által képviselt I.rendű felperes neve I. rendű és II.rendű felperes neve II. rendű mindketten ny.-i (cím) lakos felpereseknek - a személyesen eljáró I.rendű alperes neve ny.-i (cím) lakos alperes ellen kártérítés iránt indított perében - amelybe az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott a dr. ... jogtanácsos által képviselt **beavatkozó neve, címe** - a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 5.P.20.335/2011/13. számú ítélete ellen a felperesek által 14. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket egyetemlegesen, hogy fizessenek meg az államnak külön felhívásra 18 996 (Tizennyolcezer-kilencszázkilencvenhat) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A Nyíregyházi Városi Bíróság 1996. szeptember 12-én jogerőre emelkedett Pk.55.307/1996. számú fizetési meghagyásával kötelezte egyetemlegesen a felpereseket, hogy fizessenek meg az alperes jogelődje, a **hitelintézet** részére 429 159 forintot, ennek 1996. január 1-től a kifizetésig járó 32+1 %-os kamatát és további 6 %-os késedelmi kamatot, valamint 12 870 forint perköltséget.

A kötelezettek a tartozást nem egyenlítették ki, ezért a jogosult kérelmére velük szemben a Nyíregyházi Városi Bíróság Vh.492/1997., illetve Vh. 493/1997. szám alatt végrehajtási lapot bocsátott ki. Az ekként megindult végrehajtási eljárásokat az alperes, mint önálló bírósági végrehajtó folytatta le 6.V.115/1997., illetve 6.V.116/1997. szám alatt.

Az eljárás során letiltást bocsátott ki mindkét adós nyugdíjára és elrendelte az adósok egymás közt egyenlő arányú tulajdonában lévő ingatlan árverésen történő értékesítését. Az árverés 2000. szeptember 27. napján sikerrel zárult, az árverési vevő az e napon befizetett 10 %-os előleget 2000. november 27-én egészítette ki, s ekként a teljes vételárat megfizette.

Tekintettel arra, hogy az értékesítés során befolyt összeg nem fedezte valamennyi végrehajtást kérő követelését, a végrehajtó 2001. május 2-án felosztási tervet készített. A Nyíregyházi Városi Bíróság 1601-II-Vh.2385/2001/2. számú, fellebbezés hiányában 2001. július 17-én jogerőre emelkedett végzésével a végrehajtó által készített felosztási tervet jóváhagyta.

2001. július 18-án a **hitelintézet** bejelentette a végrehajtónál, hogy az adósokkal szembeni követelését engedményezte a **gazdálkodó szervezet**-re.

2001. augusztus 30-án a végrehajtó a jogutódlás megállapítása végett az iratokat beterjesztette a Nyíregyházi Városi Bírósághoz, ahova az engedményezési szerződést kötő felek 2001. október 2-án nyújtották be az engedményezési szerződést tartalmazó okiratot. A Nyíregyházi Városi Bíróság 2001. október 3-án kelt és 2002. március 24-én jogerőre emelkedett végzésével megállapította, hogy a végrehajtási eljárásban a **hitelintézet** végrehajtást kérő jogutódja a **gazdálkodó szervezet**.

A városi bíróságról az iratok 2002. július 19-én érkeztek vissza a végrehajtóhoz, aki ugyanezen a napon rendelkezett a felosztási tervben meghatározott összeg jogutód részére történő kiutalásáról.

I.rendű felperes és II.rendű felperes 2007. február 28-án végrehajtás megszüntetése iránt pert indított a **gazdálkodó szervezet** ellen. A Nyíregyházi Városi Bíróság P.20.326/2007/21. számú, 2007. június 30-án jogerőre emelkedett ítéletével a felperesekkel szemben e per alperese előtt V.115/1997. és V.116/1997. számon folyamatban lévő végrehajtási eljárásokat megszüntette. A határozata indoklásában egyebek mellett kifejtette, hogy az alperes jogelődjének követelése 429 159 forint és ennek évi 39 %-os késedelmi kamata volt. A tőketartozás után járó kamat napi összegét 525,86852 forintban határozta meg, s arra a következtetésre jutott, hogy a felperesek a végrehajtást kérő követelését kiegyenlítették, „sőt túlfizetésük keletkezett”.

A felperesek módosított keresetükben 316 572,8 forint megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Előadásuk szerint az ingatlanukat megszerző árverési vevő a vételárat 2000. november 27-én fizette ki, ám az alperes azt csak 2002. július 23-án utalta ki a **gazdálkodó szervezet**-nek. A két időpont közötti 602 napra eső kamat kárként jelentkezik náluk, s annak mértékét az alperes jogelődje által követelt 429 159 forint napi 525,86852 forintos összegével számították ki ($525,86852 \times 602 = 316\,572,8$). Arra hivatkoztak, hogy az alperes késedelmesen járt el, mert amennyiben az ingatlan vételárának kiegyenlítésekor nyomban intézkedik a befolyt összeg végrehajtást kérőnek való kiutalásáról, káruk nem keletkezik. Követelésük jogalapjaként a Ptk. 339. és 349. §-át jelölték meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy a felperesek nem vették igénybe a rendelkezésükre álló rendes jogorvoslati lehetőséget, ezért a kártérítési felelősségének megállapításához szükséges konjunktív tényállási elemek közül az egyik hiányzik. A követelés érdemét illetően vitatta, hogy bármilyen tekintetben mulasztás terhelné.

A beavatkozó - az alperes felelősségbiztosítója - érdemi nyilatkozatot nem tett.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította, s kötelezte egyetemlegesen a felpereseket 18 994 forint kereseti illeték állam javára történő megtérítésére.

A határozata indokolásában kifejtette, hogy az önálló bírósági végrehajtóként eljáró alperes kártérítési felelőssége a Ptk. 339. és 349. §-a alapján akkor állapítható meg, ha a felperesek a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt bizonyítási kötelezettségüknek eleget téve bizonyítják, hogy az alperes jogellenesen járt el, nekik káruk keletkezett, fennáll a kettő közötti okozati összefüggés, továbbá a kár elhárítása érdekében rendelkezésükre álló jogorvoslati lehetőséget igénybe vették, ám azzal a kár nem volt elhárítható. Hangsúlyozta, hogy e tényállási elemek konjunktívak, akárcsak egynek a hiánya is a kereset elutasítását eredményezi.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 217. § (1) bekezdésére utalással kiemelte, hogy a végrehajtási eljárásban a fél által igénybe vehető rendes jogorvoslat a végrehajtási kifogás, ám ilyennel a felperesek nem éltek, azt nem vették igénybe, ebből következően a keresetet el kellett utasítania.

Mindemellett rámutatott arra, hogy a beszerzett iratokból kitűnően az alperes minden esetben a reá irányadó jogszabályi előírásoknak megfelelően járt el, jogellenes magatartás, mulasztás a terhére nem állapítható meg.

Az ítélettel szemben a felperesek nyújtottak be fellebbezést, amelyben tartalma szerint az ítélet megváltoztatását és keresetük szerinti határozat hozatalát kérték. Nem vitatták, hogy a perben előterjesztett igényüket külön végrehajtási kifogás útján nem érvényesítették, ám ennek jogban való járatlanságuk, tájékoztatlanságuk volt az oka. Hangsúlyozták, hogy nézőpontjuk szerint az őket ért jogtalanság orvoslása érdekében a megfelelő lépéseket megtették. Azzal érveltek, hogy az alperes eljárása során nem a kellő és elvárható körültekintéssel járt el, amikor a végrehajtási eljárást lefolytatta.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés aseptalan.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntése szempontjából releváns tényállást helyesen állapította meg, abból helytállóan következtetett a kereset aseptalanságára, ám döntésének jogi indokait az ítéeltábla nem teljes mértékben osztja.

Azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az önálló bírósági végrehajtóként eljáró alperes kártérítési felelőssége megállapításához szükséges tényállási elemeket a Ptk. 339. és 349. §-a tartalmazza. Helytálló az elsőfokú bíróság indokolása a tekintetben is, hogy az általa megjelölt konjunktív tényállási elemeket a „károsultnak” kell bizonyítania, s akárcsak egy tényállási elem hiánya is a kereset alaptalanságát eredményezi.

A bírósági végrehajtás menetét, azon belül pedig az egyes végrehajtási cselekmények határidejét, tartalmi és formai kellékeit a Vht. részletesen szabályozza. A törvény a bíróság részére nem általánosságban biztosítja a végrehajtó eljárása feletti törvényességi ellenőrzést, hanem azt a rendes jogorvoslat (végrehajtási kifogás) igénybevétele esetén teszi lehetővé. A Vht. 217. §-ának (1) bekezdése értelmében tehát a bíróság csak végrehajtási kifogás előterjesztése esetén jár el. A végrehajtó intézkedésének törvényességét, illetve mulasztását pedig a Vht. 9. §-a értelmében alkalmazandó Pp. 215. §-a szerint a kifogás tartalmi keretei között bírálja el. Mindez azt is jelenti, hogy a végrehajtó kártérítési felelőssége sem általában a végrehajtási eljárás szabálytalanságára, hanem az egyes végrehajtási cselekmények jogellenességére alapítható. Ebből következően pedig a kártérítési perben a bíróságnak a Ptk. 349. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel azt kell vizsgálnia, hogy a kár okozójaként megjelölt intézkedés vagy mulasztás tekintetében a károsult a kár elhárításához szükséges jogorvoslat lehetőségét kimerítette-e. A rendes jogorvoslati eljárásnak a Ptk. 349. §-ának (1) bekezdése szerinti előírása csak akkor valósul meg, ha a benyújtott jogorvoslat formájában és tartalmában alkalmas lehet az állított jogellenes és kárt is okozó közhatalmi magatartás - jogorvoslati eljárás keretében történő - korrigálására.

Az adott esetben a felperesek módosított keresetükben az alperes által elkövetett, s kárukra okozó magatartást abban jelölték meg, hogy a 2000. november 27-én befolyt vételárat csak 2002. július 23-án utalta ki a végrehajtást kérő részére.

E tekintetben azonban a Vht. nem ad lehetőséget olyan végrehajtási kifogás előterjesztésére, amely alkalmas lenne arra, hogy az azzal élő károsult állított kárát, annak igénybevételeivel esetleg elháríthassa. Ezért az elsőfokú bíróság által pontosan meg sem jelölt jogorvoslati lehetőség igénybe nem vétele nem eredményezheti a kártérítés iránt előterjesztett keresetlevél elutasítását.

A Pp. 3. § (1) bekezdése szerint a bíróság a polgári ügyek körében felmerült jogvitát erre irányuló kérelem esetén bírálja el. A 3. § (2) bekezdése kimondja, hogy a bíróság a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A Pp. 215. §-a szerint a döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetőleg az ellenkérelmen.

Mindezeket szem előtt tartva az ítéletábra hangsúlyozza, hogy a felperesek módosított keresetében megjelölt tényállás szerint a felpereseknek kára nem keletkezett.

Tény, hogy az árverési vevő az ingatlan vételárát 2000. november 27-én fizette ki, ám mivel a befolyt összeg nem fedezte valamennyi végrehajtást kérő követelését, a végrehajtónak a Vht. 171. §-a alapján felosztási tervet kellett készíteni. Ebben meghatározta az egyes végrehajtást kérők részére folyósítandó összeget. A felosztási

tervet a Nyíregyházi Városi Bíróság jóváhagyta, mert az a Vht. rendelkezéseinek megfelelően készült. Azzal, hogy a **gazdálkodó szervezet** részére a felosztási tervben meghatározott összeg kiutalására csak 2002. július 23-án került sor, a felperesek nem kerültek hátrányosabb helyzetbe, mert a kiutalt összeg azonos volt az árverési vételár felosztásáról szóló, az annak kifizetése után határidőn belül elkészített felosztási tervben meghatározottal. Az árverési vevő teljesítésétől az annak a **gazdálkodó szervezet** részére járó hányadának kiutalásáig a felperesek terhére semmilyen kamatot nem számolt fel a végrehajtó, így a felpereseknek a keresetlevelükben állított kára nem merült fel.

Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást abban a kérdésben, hogy az alperes a végrehajtási eljárás során a Vht. előírásainak szem előtt tartásával járt el, terhére sem jogellenes intézkedés, sem jogellenes mulasztás nem állapítható meg.

Értelemszerűen a kár és az alperes jogellenes eljárása hiányában nem lehet szó a kettő közötti okozati összefüggés fennálltáról sem. Ebből következően pedig az alperes kártérítési felelősségének megállapításához szükséges valamennyi tényállási elem hiányzik.

Az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítéletét ezért az ítélőtábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperesnek és a beavatkozónak a fellebbezési eljárás során költsége nem merült fel, ezért arról az ítélőtáblának nem kellett rendelkeznie.

Az ügy az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés g) pontja értelmében tárgyi illetékfeljegyzési jogos. Az erre tekintettel le nem rótt fellebbezési illetéket a fellebbezés eredménytelensége következtében a felperesek kötelesek az állam javára megtéríteni a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Az ítélőtábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján bírálta el tárgyaláson kívül.

D e b r e c e n, 2011. december 16.

. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Kocsis Ottília s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -